

TAZ <https://taz.de/Doku-ueber-ukrainische-Kriegsversehrte/!5915051/>

Документальний фільм про українських інвалідів війни

Зцілення того, що скалічила війна

На лікування на Захід: у понеділок ввечері NDR показує репортаж "Важко поранені: Українські жертви війни в німецьких клініках".

Коли ліфт не працює, доводиться імпровізувати: Повсякденне життя Оксани в інвалідному візку
Foto: Dennis Wienecke/Vincent Productions/NDR

HAMBURG taz | У них відсутні частини кісток, пальці та цілі ноги: Оксана, Євген та Ігор були серйозно поранені на війні в Україні. Як і тисячі інших українців. За рік, що триває війна, незліченна кількість людей там втратили важливі речі: хтось життя, хтось здорове тіло, родичів, будинки і квартири. Як можна адекватно висвітлити ці страждання?

Наприклад, показуючи їх і використовуючи приклад конкретних людей. Саме такий підхід застосовують Олександра Бідян та Леннарт Банхольцер з Гамбурга у своїй доповіді "Важкопоранені: Українські жертви війни в німецьких клініках". Оксана, Євген та Ігор отримали поранення від мін або обстрілів і були перевезені до Гамбурга в рамках програми допомоги ЄС, де їх лікували, наприклад, у госпіталі Бундесверу. Протягом кількох місяців знімальна група слідувала за ними за завданням NDR, документуючи процес їхнього одужання.

Оксана втратила обидві ноги і чотири пальці на одній руці. Міна. Замість того, щоб впасти духом, вона вийшла заміж за свого супутника життя. У Тік Ток один з її постів став вірусним, на якому вони танцюють разом на своєму весіллі. Він одягнений у її весільну сукню. У Гамбурзі Оксані поставили протези на ноги. Тим часом її чоловік і двоє дітей також живуть тут.

У Євгена вже було двоє дорослих синів, коли він пішов добровольцем на військову службу. Уламок снаряда зруйнував частину великогомілкової кістки штатного журналіста. Необхідний довгий та складний процес загоєння, перш ніж він зможе знову ходити без милиць.

Ігор також вже не дуже молодий чоловік: він багато років був професійним військовим і втратив ногу на міні. Зараз у Німеччині він з нетерпінням чекає на свій карбоновий протез і знову зможе ходити - він відчайдушно прагне повернутися до свого підрозділу на фронт.

З їхніми різними травмами, історіями страждань та особистостями, трьох головних героїв було обрано дуже мудро. Біджан і Банхольцер показують, як вони живуть у Гамбурзі, а також як організована програма допомоги: режисери присутні, коли норвезький госпітальний літак приземляється в аеропорту Гамбурга з хворими людьми на борту. І як волонтери з асоціації "Feine Ukraine" допомагають трьом з їхнім приїздом та інтеграцією в Німеччині. Один із драматичних моментів репортажу - відвідування концерту найвідомішого українського поп-гурту "Океан Ельзи" в Гамбурзі.

Але й тут історія розказана на основі фактів. Режисери здебільшого обходяться без емоційної музики та великих планів сумних обличь, і тому їхній фільм не здається маніпулятивним чи сентиментальним. Він також знятий з повагою до людини, залишаючись нейтральним навіть у нечисленних кадрах ран чи обрубків ніг. Саме це дає зрозуміти, наскільки глибокими є поранення Оксани, Євгена та Ігоря. Незважаючи на те, що знімальна група супроводжувала їх протягом кількох місяців, жоден з них не є зціленим.

Kommentiert [a1]: Пропоную тут першу частину речення перекласти так, бо прямий переклад є досить дивним зі словом «вуайєричним» (це певні псих. відхилення). **Er wird auch nicht voyeuristisch, bleibt distanziert auch bei den wenigen Aufnahmen von Wunden oder Beinstümpfen.**

Doku über ukrainische Kriegsversehrte

Heilen, was der Krieg verstümmelt

Zur Behandlung in den Westen: Montag Abend zeigt der NDR die Reportage „Schwer verwundet: Ukrainische Kriegsoffer in deutschen Kliniken“.

Wenn der Aufzug nicht geht, muss improvisiert werden: Oksanas Alltag im Rollstuhl

Foto: Dennis Wienecke/Vincent Productions/NDR

HAMBURG taz | Ihnen fehlen Knochenteile, Finger ganze Beine: Oksana, Jevgenij und Igor wurden im [Ukraine-Krieg](#) schwer verwundet. So wie Tausende andere Ukrainer*innen auch. Unzählige dort haben während des Jahres, das der Krieg inzwischen dauert, Wichtiges verloren: manche das Leben, viele ihre gesunden Körper, Angehörige, Häuser und Wohnungen. Wie kann man über dieses Leid angemessen berichten?

Etwa, indem man ihm Gesichter gibt und am Beispiel einzelner Menschen erzählt. Diesen Weg sind die Hamburger Alexandra Bidian und Lennart Banholzer gegangen in ihrer Reportage „Schwer verwundet: Ukrainische Kriegsopfer in deutschen Kliniken“. Oksana, Jevgenij und Igor wurden durch Minen oder Granatenbeschuss verletzt und im Rahmen des Hilfsprogramms der EU nach Hamburg transportiert, wo sie etwa [im Bundeswehrkrankenhaus](#) behandelt werden. Mehrere Monate lang folgte ihnen das Kamerateam im NDR-Auftrag und dokumentierte so ihre Heilungsprozesse.

Oksana hat beide Beine und vier Finger einer Hand verloren: eine Landmine. Statt den Mut zu verlieren, hat sie danach ihren Lebenspartner geheiratet. Auf Tik Tok ist eines ihrer Postings viral gegangen, auf dem die Beiden auf ihrer Hochzeit zusammen tanzen. Er trägt sie dabei in ihrem Hochzeitskleid. In Hamburg bekam Oksana Beinprothesen. Inzwischen leben auch ihr Ehemann und ihre beiden Kinder hier.

Jevgenij hatte schon zwei erwachsene Söhne, als er sich freiwillig zum Dienst an der Waffe meldete. Ein Granatsplitter zerstörte dem hauptberuflichen Journalisten einen Teil des Schienbeins; ein langer, komplizierter Heilungsprozess ist nötig, bis er wieder ohne Krücken laufen kann.

Auch Igor ist kein ganz junger Mann mehr: Viele Jahre lang war er Berufssoldat, verlor durch eine Mine ein Bein. In Deutschland nun wartet er ungeduldig darauf, dass er seine endgültige Karbonprothese bekommt und wieder gut laufen kann – er will unbedingt wieder zurück zu seiner Einheit an die Front.

Mit ihren unterschiedlichen Verletzungen, Leidensgeschichten und Persönlichkeiten wurden die drei Protagonist*innen klug ausgewählt. Bidian und Banholzer zeigen, wie die drei in Hamburg leben, aber auch, wie das Hilfsprogramm organisiert ist: Die Filmemacherinnen sind dabei, als ein norwegisches Hospitalflugzeug mit Kranken an Bord auf dem Hamburger Flughafen landet. Und als ehrenamtliche Helfer*innen vom [Verein „Feine Ukraine“](#) den dreien bei ihrer Ankunft und Integration in Deutschland helfen. Einer der dramatischen Höhepunkte der Reportage: der Besuch eines Konzerts der bekanntesten ukrainischen Popgruppe, [Okean Elzy](#), in Hamburg.

Aber auch hier wird sachlich erzählt. Die Filmeacher*innen verzichten größtenteils auf emotionale Filmmusik oder Nahaufnahmen trauriger Gesichter, und so wirkt ihr Film nie manipulativ oder sentimental. Er wird auch nicht voyeuristisch, bleibt distanziert auch bei den wenigen Aufnahmen von Wunden oder Beinstümpfen. Gerade dadurch macht er deutlich, wie tief die Verletzungen bei Oksana, Jevgenij und Igor tatsächlich gehen: Denn auch wenn das Kamerateam sie über mehrere Monate begleitet hat, wird keine*r von ihnen am Schluss als geheilt entlassen.